



CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 763

din 04.11.2020

Dosar nr: 396/ 2020

Petiția nr: 3250/ 04.06.2020

Petent:

Reclamați: Primăria Oraș Cugir

Obiect: petentul sesizează o posibilă faptă de discriminare la care a fost supus, fiind jignit de către juristul primăriei Cugir din cauza etniei rome, căreia îi aparține.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1.

Numele și sediul părții reclamate/martorilor

2. Primăria Oraș Cugir cu sediul în Oraș Cugir, Str. Ion Luca Caragiale nr. 1, Jud. Alba

3. , cu adresa de comunicare a actelor de procedură la Primăria Cugir cu sediul în Oraș Cugir, Str. Ion Luca Caragiale nr. 1, Jud. Alba și sediul ales de partea reclamată la adresa de email:

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Prin adresa nr. 3250 din data de 04.06.2020, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că a fost supus unei fapte de discriminare de către angajatul primăriei Cugir, care l-a jignit pe motiv că aparține etniei rome.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a îndeplinit procedura de citare a părților.

6. Prin adresa nr. 3250/27.07.2020 a fost citat petentul, iar prin adresa nr. 4525/27.07.2020 au fost citate părțile reclamate, părțile fiind înștiințate de faptul că, având în vedere situația evoluției epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-Cov2, acestea au posibilitatea de a trimite în scris puncte de vedere/ note scrise/ completări la petiție, precum și orice alte acte sau dovezi/ probe, soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul părților din dosar, acestea având un termen de comunicare a modalității

asupra căreia decid în legătură cu audierea părților conform procedurii comunicate în adresă (filele 07-09 la dosar).

7. Petentul a comunicat acordul cu privire la soluționarea în lipsă a petiției prin adresa nr. 5-72/ 20.08.2020.

8. Partea reclamată a depus un punct de vedere înregistrat cu nr. 5409/04.09.2020 (filele 32-42 la dosar) și și-a exprimat acordul cu privire la soluționarea în lipsă a petiției.

9. Prin adresa nr. 5659/ 17.09.2020 au fost comunicate petentului înscrisurile transmise la dosar, respectiv punctul de vedere depus de partea reclamată (fila 43 la dosar).

10. Petentul a depus la dosar un punct de vedere înregistrat cu nr. 6225/08.10.2020 (filele 44-60 la dosar).

11. Procedură legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

12. Prin adresa înregistrată cu nr. 3250 din data de 04.06.2020, petentul sesizează Consiliul cu privire la faptul că angajatul părții reclamate, jurist la serviciul taxe și impozite din cadrul Primăriei Cugir, l-a jignit pe petent pe motiv că este de etnie romă.

13. În fapt, petentul arată următoarele:

13.1 În data de 16.04.2020, petentul s-a deplasat împreună cu fosta soție la Serviciul de taxe și impozite al orașului Cugir, atât pentru a plăti taxele pe care le datorează către aceasta instituție cât și pentru a rezolva o problema pe care fosta soție a întâmpinat-o la acest serviciu al primăriei, fiind în imposibilitatea de a-i fi încasați banii pentru plata impozitului pentru bunurile pe care le deține.

13.2 La intrarea în instituție, cei doi au fost întâmpinați de polițistul local de serviciu și de asistenta medicală, s-au conformat pentru completarea fișei cu întrebări privind contactul cu alte persoane - formular tipizat specific perioadei de pandemie, după care au urmat dezinfectarea, verificarea temperaturii și întrebările specifice pentru serviciile pe care petentul le solicita și au fost îndrumați spre casieria instituției.

13.3. Din discuțiile avute cu casiera, aceasta a explicat că nu se pot da mai multe detalii referitor la problema pe care părțile o aveau de rezolvat și au fost îndrumați către registratura/secretariat pentru a explica despre ce este vorba. În urma discuției cu secretara, petentul a lăsat o cerere la registratura și a întrebat dacă poate avea o comunicare cu juristul instituției.

13.4. Fiind îndrumat către biroul unde juristul își desfășura activitatea, petentul a cerut voie să intre pentru lămurirea problemei cu care se confrunta iar persoana din interiorul biroului, care era fără echipament de protecție, i-a strigat să iasă afară pentru că nu vorbește cu el. La solicitarea petentului de a primi o lămurire, persoana din interiorul biroului, în speță partea reclamată, nu a vrut să îl consilieze, l-a scos afară din birou spunându-i pe un ton supărăcios *că este țigan și că nu vorbește cu țiganii*.

13.5. La întrebarea petentului de ce partea reclamată are un asemenea comportament, a fost chemat polițistul local ce era de serviciu la poartă, acesta rugându-l pe petent să părăsească biroul în care se afla deoarece el trebuie să își facă datoria. De asemenea, petentul confirmă faptul că agentul de la poliția locală i s-a adresat frumos, l-a

întrebat pe petent ce problemă are și a încercat să îl ajute punându-i la dispoziție actele și informațiile de care avea nevoie și comunicându-i faptul că, dacă are neplăceri cu angajații primăriei, poate face o plângere către primar.

14. Petentul menționează că a avut un comportament civilizat și nu a existat nicio restricție din partea instituției de a nu fi lăsat să intre în clădirea acesteia și totodată consideră că partea reclamată, în calitate de angajat al primăriei, ar fi trebuit să aibă un altfel de comportament față de el. În acest sens, petentul s-a adresa instituției locale Primăria Oraș Cugir, depunând o sesizare în atenția primarului, în care arată cele întâmplate considerând că juristul a făcut un abuz conform Legii nr. 207/2015, art 9. (*Art 9 Dreptul de a fi ascultat, alin (1) înaintea luării deciziei, organul fiscal este obligat să asigure contribuabilului/plătitorului posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere cu privire la faptele și împrejurările relevante în luarea deciziei*)

15. În continuarea expunerii sale petentul arată că la această conversație cu angajatul primăriei au fost prezenți și martori iar confirmarea vis-a-vis de comportamentul părții reclamate vine și din comentariile la postarea pe care petentul a făcut-o pe rețeaua de socializare Facebook, comentarii primite de la diverși cetățeni ai orașului, care au avut conflicte cu partea reclamată și confirmă cu privire la comportamentul acestuia.

16. În concluzie, petentul consideră că a fost discriminat prin această faptă venită din partea angajatului primăriei, și solicită ca, pe lângă aplicarea amenzii contravenționale, să se dispună acordarea de despăgubiri și restabilirea situației anterioare discriminării, precum și obligarea părții care a săvârșit fapta să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea contravenției, precum și orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor acestei fapte.

17. La dosar au fost depuse înscrisuri în susținerea celor declarate de către petent, documente ce conțin: sesizarea adresată Primăriei Cugir și răspunsul primit în legătură cu această reclamație (filele 5-6 la dosar).

18. Prin adresa nr. 6225/08.10.2020, petentul a depus la dosar concluzii scrise prin care, în legătură cu punctul de vedere al părții reclamate, arată următoarele:

- în ceea ce privește afirmațiile părții reclamate privind faptul că etnia petentului nu este dovedită, petentul confirmă faptul că este de etnie romă aducând dovezi la dosar în acest sens.

- referitor la afirmația părții reclamate (aliniatul III, pct.1 din punctul de vedere) în care arată că pe toată durata discuției, acesta nu i-a adresat petentului cuvinte jignitoare cu privire la etnia lui sau alte aprecieri rasiste și umilitoare, petentul consideră că partea reclamată nu ar fi trebuit să ceară probe în acest sens dacă consideră că nu l-a jignit. Chiar din spusele părții reclamate se vede că acesta i-a spus petentului să părăsească biroul, fără a-i da informațiile solicitate, de fapt partea reclamată fiind interesată ca petentul să iasă afară pe motiv că nu stă de vorbă cu țigani.

- din studiul declarației casierei instituției reiese că aceasta l-a îndrumat pe petent să depună o cerere la secretariat pentru a i se răspunde oficial la cerere, declarând că petentul nu purta masca de protecție în timp ce partea reclamată nu precizează dacă petentul purta masca de protecție facială. În continuare, petentul arată că dacă nu ar fi purtat masca de protecție, nu ar fi putut trece de agenții de pază sau de asistentul medical de serviciu și ar fi fost amendat. În acest sens, petentul arată că, în timp ce discuta cu comandantul poliției locale, partea reclamată a coborât și i-a spus acestuia să îl amendeze pe petent.

- petentul arată că din postările și relatările altor persoane pe rețeaua de socializare Facebook, o persoană consideră că *acum mulți îi pot crede pe cei care se plângeau că nu au fost tratați cum se cuvine de către aceste persoane din primărie*, iar o altă persoană spune că exact același lucru a pațit și ea acum două săptămâni cu același angajat despre care relatează petentul. Chiar și primarul instituției comentează spunând că se va interesa și va da un răspuns în legătură cu această situație.

- de asemenea, petentul arată că nu a primit încă un răspuns din partea primarului deși partea reclamată are un comportament neadecvat unui funcționar public, ceea ce denotă că este o problemă cu aceste persoane, la nivel de instituție.

19. În continuare, petentul confirmă faptul că își menține declarația anterioară din petiție și solicită admiterea petiției cu luarea în considerare a aspectelor menționate (filele 44-45 la dosar), solicitând ca, pe lângă aplicarea amenzii contravenționale, să se dispună acordarea de despăgubiri în valoare de 5.000 Euro și restabilirea situației anterioare discriminării, precum și obligarea părții care a săvârșit fapta să publice, în mass-media, un rezumat al hotărârii prin care se constată săvârșirea contravenției, precum și orice măsură necesară pentru înlăturarea consecințelor acestei fapte.

20. La dosar au fost depuse înscrisuri în susținerea celor declarate de către petent, documente ce conțin: două sesizări adresate Primăriei Cugir în legătură cu cazul respectiv, planșe fotografice cu prinscreen ale mesajelor primite pe Facebook de la alte persoane aflate într-o situație similară, fotografia în care se vede faptul că petentul purta mască de protecție, adeverință din care rezultă etnia petentului și adeverințele de studiu ale acestuia (filele 46-60 la dosar).

Susținerile părților reclamate

Susținerile părții reclamate Primăria Oraș Cugir

21. Partea reclamată Primăria Oraș Cugir nu a depus la dosar un punct de vedere în termenul acordat.

Susținerile părții reclamate , Primăria Cugir

22. Prin adresa înregistrată cu nr. 5409/04.09.2020 (filele 32-37 la dosar) partea reclamată a depus un punct de vedere prin care, asupra sesizării petentului, arată următoarele:

22.1 Cu privire la excepții, partea reclamată solicită:

a) clasarea petiției, având în vedere excepția lipsei dovezii calității apartenenței petentului la etnia romă pentru următoarele considerente: se constată faptul că petentul nu face dovada apartenenței acestuia la etnia romă, ci doar face o scurtă mențiune în preambulul sesizării privitoare la faptul că *“este cetățean rămân de etnie romă”* în acest sens nefiind îndeplinite condițiile pentru ca susținerile petentului să îmbrace forma unei contravenții, așa cum este menționată la art.15 din OG nr.137/2000, respectiv cea privitoare la apartenența etnică a petiționarului.

Din parcurgerea art. 15 din OG nr. 147/2000, în categoria faptelor ce îmbracă forma unei contravenții intră doar acele fapte/comportamente manifestate în public care aduc atingere demnității unei persoane sau creează o atmosferă de intimidare, ostilă, degradantă, umilitoare sau ofensatoare îndreptate împotriva unei persoane sau a unui grup de persoane/comunități, care aparțin de o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială, ș.a.m.d. În cuprinsul sesizării formulate se face referire la faptul că partea reclamată a folosit cuvântul "țigan" în conversația cu petentul, cu trimitere directă la etnia romă din care acesta ar face parte, în condițiile în care petiționarul nu aduce dovezi privitoare la etnia din care acesta face parte, considerând că nu sunt îndeplinite condițiile menționate de legiuitor în cuprinsul art.15 din OG nr.137/2000, respectiv că persoana căreia îi este lezat dreptul la demnitate să facă parte dintr-o anumite categorie/comunitate, în cazul de față, cea a etniei rome.

b) respingerea petiției, având în vedere excepția de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Partea reclamată consideră că fapta de discriminare la care se face referire în petiție, nu se încadrează în sfera faptelor de natură contravențională prevăzute de OG nr.137/2000, raportat la locul în care s-ar fi produs presupusa discriminare (respectiv sediul Direcției Venituri a orașului Cugir), la calitatea de funcționar public a părții reclamate și la susținerea conform căreia petentul spune: "*...m-a jignit, nu a vrut să mă consilieze și m-a scos afară din birou*".

Partea reclamată arată că este funcționar public în grad profesional principal și își desfășoară activitatea în cadrul aparatului de specialitate al Primarului orașului Cugir - Direcția Venituri, începând cu luna septembrie a anului 2014, motiv pentru care consideră că nu este de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării soluționarea prezentei petiții și pe cale de consecință solicită admiterea excepției de necompetență invocată și respingerea petiției formulate.

22.2 Cu privire la situația de fapt, partea reclamată arată:

- În data de 16.04.2020, petentul a intrat în biroul în care partea reclamată își desfășoară activitatea, nefiind pentru prima dată când a purtat o discuție civilizată cu acesta, însă de data aceasta, ceea ce se dorea a fi un dialog, s-a transformat într-un monolog împănât cu invective îndreptate asupra părții reclamate.

- Petentul a întrebat de ce nu poate achita impozitul pe clădire, deoarece de la caserie i s-a spus că mai întâi trebuie să își achite amenda contravențională și după aceea impozitul, iar partea reclamată i-a confirmat că ceea ce i s-a comunicat de la casierie este corect, după care i-a pus în vedere faptul că activitatea de audiențe la nivelul Primăriei orașului Cugir este suspendată pe toată perioada stării de urgență, accesul fiind permis publicului larg doar la casierie și la registratura serviciului. În continuarea dialogului partea reclamată i-a pus în vedere petentului că, dacă dorește un răspuns scris din partea instituției, să depună la registratură o solicitare în acest sens, la care va primi răspuns, schimb de vorbe după care petentul a fost rugat să părăsească biroul.

- Petentul a continuat dialogul întrebând unde este afișată informația privind suspendarea activității cu publicul și, după ce a primit răspuns a părăsit biroul, după care a revenit în biroul spunându-i părții reclamate că nu a găsit afișul și dorește ca acesta să se ducă să i-l arate. Partea reclamată i-a spus petentului să se ducă jos și între timp îl va suna pe colegul de la intrarea în instituție să îi arate locul în care este pus afișul. Petentul nu a

vrut să părăsească biroul, insistând pe un ton răcnit ca partea reclamată să se ducă personal cu el să îi arate afişul. În acel moment, colega de birou a părţii reclamate a ieşit şi s-a dus să cheme un coleg de la poliţia locală pentru a veni şi a-l convinge pe petent să iasă din birou.

- Rămânând singur în birou cu petentul, acesta ca iniţiator al discuţiei, i-a adresat părţii reclamate o serie de jigniri şi invective, spunându-i că îl discriminează şi va depune o sesizare la adresa lui, avalanşa de jigniri încadrându-se în acelaşi limbaj folosit până acum şi în mediul on-line la adresa părţii reclamate.

- În urma intervenţiei personalului de la poliţia locală, petentul a părăsit biroul neînţelegând faptul că activitatea de relaţii cu publicul este suspendată, însă, pe toată perioada discuţiei pe care aceştia au avut-o, partea reclamată nu a adresat cuvinte jignitoare petentului şi nu a făcut aluzii cu privire la etnia acestuia sau alte aprecieri rasiste şi umilitoare.

22.3 Cu privire la situaţia actuală legată de pandemie, partea reclamată consideră că este important de menţionat faptul că în data de 16.04.2020 era în vigoare Decretul prezidenţial nr. 195/2020, prin care s-a instituit starea de urgenţă pe întreg teritoriul României pentru o perioadă de 30 de zile iar ulterior, prin Decretul nr.240/2020 a fost prelungită starea de urgenţă cu încă 30 de zile. *Potrivit art.50 din Decretul nr. 195/2020 privind instituirea stării de urgenţă - "pe durata stării de urgenţă, autorităţile administraţiei publice centrale şi locale vor lua măsuri pentru organizarea activităţii astfel încât să fie evitat, pe cât posibil, contactul direct între persoane, inclusiv prin utilizarea mijloacelor electronice de comunicare".*

Pe plan local, prin Dispoziţia nr.467/2020 privind stabilirea unor măsuri de prevenire a răspândirii virusului SARS-Cov-2 la nivelul aparatului de specialitate al Primarului oraşului Cugir şi a serviciilor publice aflate în subordinea Consiliului local Cugir, s-au stabilit o serie de măsuri pentru persoanele fizice/cetăţeni, aplicabile pe toată perioada stării de urgenţă, printre care şi cele privitoare la activitatea de audienţe şi cea de relaţii cu publicul. Astfel, la punctul A.I din Anexa la Dispoziţia nr.467/2020, la rubrica măsuri pentru cetăţeni se prevede că se suspendă activitatea de audienţe desfăşurată în mod direct cu cetăţenii, se suspendă activitatea de relaţii cu publicul în mod direct, aceasta urmând a se desfăşura numai telefonic sau prin e-mail, accesul în cadrul Direcţiei Venituri fiind permis doar la casierie şi registratură, cu condiţia respectării condiţiilor de igienă şi distanţare socială.

Raportat la aceste prevederi legale, partea reclamată arată că susţinerea petentului cum că a fost discriminat prin faptul că nu a fost consiliat, este neîntemeiată, ţinând cont de prevederile legale menţionate mai sus.

23. Totodată, partea reclamată arată că semnatul petiţiei nu aduce nicio probă care să susţină în vreun fel existenţa discriminării despre care face vorbire. Se rezumă la a face anumite afirmaţii de genul "*m-a scos afară din birou, făcându-mă ţigan*", fără însă a preciza şi propoziţia/fraza/contextul în care a fost folosit cuvântul "*ţigan*" de către partea reclamată, petentul având obligaţia de a dovedi existenţa unor fapte care permit a se presupune existenţa unei discriminări directe sau indirecte", raportat la dispoziţiile art.72 din Ordinul nr. 144/2008 privind aprobarea procedurii interne de soluţionare a petiţiilor şi sesizărilor emise de către Consiliul Naţional pentru Combaterea Discriminării.

24. Mai mult, în opinia părţii reclamate, în încercarea de a suplini lipsa dovezilor şi conştient de imposibilitatea de a proba afirmaţiile făcute, petentul face referire la o postare

de pe rețeaua de socializare Facebook și la sesizarea depusă la Primăria Orașului Cugir. De asemenea, partea reclamată arată că într-o anumită postare, petentul recunoaște faptul că „*il fac gras din răzbunare*”, ceea ce conduce la ideea că și această petiție adresată CNCD este formulată tot în spiritul răzbunării care l-a cuprins pe petent.

25. În urma citirii acestor postări se poate observa folosirea unui limbaj violent, plin de jigniri și insulte, condimentat cu momente de incitare la violență, din acest motiv partea reclamată fiind nevoită să își exprime poziția cu privire la cele relatate de petent în mediul on-line, fără a mai face alte comentarii ulterioare. Libertatea de exprimare, chiar și cea din mediul on-line, nu trebuie să aducă prejudicii dreptului la demnitate, onoare și imagine al altor persoane.

Totodată, în susținerea afirmațiilor referitoare la faptul că partea reclamată nu a folosit în discuția cu petentul cuvântul „*țigan*”, acesta arată că declarația colegei care se afla în birou în momentul desfășurării evenimentelor, confirmă acest lucru.

26. Totodată, având în vedere faptul că petentul a comunicat privitor la discuția pe care a purtat-o cu partea reclamată în birou, cum că aceasta a fost înregistrată, partea reclamată solicită depunerea acestei înregistrări la dosarul cauzei, în vederea soluționării prezentei cauze. În opinia părții reclamate, din respectiva înregistrare se poate constata limbajul abject al petiționarului și injuriile folosite de acesta, precum și faptul că partea reclamată a avut un limbaj civilizat în cuprinsul căruia nu a folosit termenul de „*țigan*”.

27. În dovedirea celor expuse, partea reclamată depune la dosar următoarele înscrisuri: adeverința nr. 135959/19.08.2020 din care rezultă calitatea de funcționar public, declarația colegei de birou () din data de 21.08.2020, dispoziția nr.467/2020 a Primarului Orașului Cugir, mediu de stocare extern - CD cu postările petentului pe grupul de facebook „Ești din Cugir dacă...” și răspunsul părții reclamate la aceste postări.

28. În concluzie, partea reclamată solicită clasarea dosarului înaintat spre soluționare, având în vedere lipsa dovezilor pe care se sprijină petiția, care ar putea dovedi existența vreunei fapte ce ar îmbrăca forma unei discriminări directe.

V. Motivele de fapt și de drept

29. **În fapt**, Colegiul director este chemat să analizeze, potrivit obiectului petiției și a documentelor depuse la dosarul cauzei, fapte ce pot aduce atingere demnității umane, prin manifestări verbale și atitudini ostile care pot crea un cadru intimidant ori degradant, faptă de discriminare pe motiv că petentul aparține etniei rome.

30. Colegiul director reține că petiția, așa cum a fost formulată, relevă o situație în care petentul și partea reclamată au avut un conflict, petentul acuzând partea reclamată de acțiuni verbale asupra lui, acesta fiind tratat discriminatoriu de către angajatului primăriei orașului Cugir, considerându-se umilit și pus într-o situație jenantă față de alte persoane, atmosfera ducând la crearea unui cadru intimidant și degradant.

31. **În drept**, Colegiul director se raportează la actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor OG nr.137/2000R, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, Colegiul

analizează, în strânsă legătură, în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în primă instanță, elementele art. 2 al OG nr.137/2000R, cuprins în Capitolul I Principii și definiții al Ordonanței și, subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II Dispoziții Speciale, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de către OG nr. 137/2000, republicată.

32. De asemenea, Colegiul director se raportează la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, care, legat de articolul 14 privind interzicerea discriminării, a apreciat că diferența de tratament devine discriminare, în sensul articolului 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nicio justificare obiectivă sau rezonabilă.

33. În același sens, Curtea Europeană de Justiție a statuat principiul egalității ca unul din principiile generale ale dreptului comunitar. În sfera dreptului comunitar, ***principiul egalității exclude ca situațiile comparabile să fie tratate diferit și situațiile diferite să fie tratate similar, cu excepția cazului în care tratamentul este justificat obiectiv.***

34. Potrivit definiției discriminării, astfel cum este reglementată în OG nr. 137/2000R, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 din OG nr.137/2000, republicată. Colegiul director trebuie să analizeze dacă tratamentul diferit a fost indus datorită unui criteriu prevăzut de art. 2, alin.(1), respectiv rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenența la o categorie defavorizată, care să fi constituit elementul determinant în aplicarea acestui tratament. Or, condiția criteriului ca motiv determinant trebuie interpretată în sensul existenței ca circumstanță concretizată, materializată și care constituie cauza actului sau faptului discriminatoriu, și care, în situația inexistenței, nu ar determina săvârșirea discriminării. Astfel, natura discriminării, sub aspectul ei constitutiv, decurge tocmai din faptul că diferența de tratament este determinată de existența unui criteriu, ceea ce prespune o legătură de cauzalitate între tratamentul diferit imputat și criteriul interzis de lege, invocat în situația persoanei care se consideră discriminată.

35. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din OG nr. 137/2000R, relativ la definiția discriminării, Colegiul director precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este datorat apartenenței lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2, alin.1 din OG nr.137/2000R. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Or, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai datorită apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest

punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al OG nr. 137/2000R, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petent (reclamant) constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

36. Curtea Europeană de Justiție a arătat că, în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

37. Colegiul director mai reține că, în lumina art. 20, alin. 6 din OG nr. 137/2000R, în materia discriminării sarcina probei este împărțită în sensul că petentului îi revine sarcina să dovedească existența unor fapte care permit a se presupune existența unei discriminări. Având în vedere cele de mai sus, și analizând înscrisurile aflate la dosar și susținerile părților reclamate, Colegiul director reține că nu există suficiente probe cu privire la afirmațiile petentului.

38. Manifestările reclamate de petentului sunt relatate în obiectul petiției ca fiind expresii și afirmații jignitoare ale părții reclamate pe motiv ca petentul este de etnie romă. Petentul nu probează acuzele aduse părții reclamate, menționează doar o serie de momente care au generat conflicte verbale între el și partea reclamată în incinta biroului, locația fiind Primăria orașului Cugir.

39. Referindu-ne la afirmații care pot face obiectul unor plângeri deduse soluționării, astfel cum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a statuat în jurisprudența sa, este necesară constatarea existenței/inexistenței afirmațiilor precum și examinarea întregului complex de împrejurări în care cuvintele au fost rostite. Atunci când CNCD este sesizat cu privire la conținutul unor acte sau fapte care îmbracă forma unor afirmații exprimate prin cuvinte, obiectul dedus soluționării petiției este circumscris analizei afirmațiilor în cauză, ceea ce presupune, în prima instanță, constatarea existenței afirmațiilor și în ultimă instanță constatarea conținutului afirmațiilor, sub aspectul incidenței sau nu a prevederilor OG nr.137/2000R privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare.

40. Or, în raport de susținerile părților și înscrisurile depuse la dosar de către acestea, Colegiul director este de opinie că, în prezenta speță, nu pot fi reținute mijloace probatorii de natură a reține prezumția săvârșirii unei discriminări împotriva petentului pe considerentul etnic. Trebuie subliniat faptul că în sarcina petentului cade obligația de a

proba săvârșirea unor fapte de discriminare, fapte probate la nivel de certitudine. Din plângerea petentului rezultă faptul că a existat un comportament lipsit de respect al părții reclamate, fără a se putea proba la nivel de certitudine un comportament discriminatoriu la adresa petentului. În ceea ce privește afirmațiile făcute de partea reclamată la adresa petentului, Colegiul director reține faptul că nu există nicio probă care să dovedească aceste afirmații: „*iesi afara ca nu vorbesc cu tine, nu vorbesc cu tiganii*”.

41. Din înscrisurile depuse la dosar, rezultă faptul că petentul, nemulțumit de cum este gestionat conflictul, apelează și la părerile cetățenilor din oras pentru o avizare, în acest sens postând pe pagina de Facebook anumite impresii în legătură cu situația în care a fost implicat, postare la care diverse persoane interpretează sau își dau cu părerea în legătură cu acest aspect sau menționează fapte cu care s-au confruntat în realitate, în aceeași locație cu personalul aferent.

42. În soluționarea conflictului dintre cele două părți au fost implicate atât conducerea primăriei cât și autoritățile statului, fiecare cu domeniul său de competență, ce pot aplica măsurile legale în materie. Probele depuse la dosar de către petent sunt cereri către administrația locală, printscreen de pe conversațiile avute pe pagina de Facebook a orașului, planșe foto, diplome de studiu și adeverințe privind apartenența petentului la etnia roma, însă limbajul menționat de petent în sesizare nu se confirmă, neputându-se reține probe care să conducă la o faptă de discriminare a petentului din partea părții reclamate.

43. Așadar, Colegiul director consideră că, în prezenta speță, nu sunt prezente indicii de natură a prezuma că un criteriu interzis stipulat de art. 2, alin. (1) a constituit o faptă de discriminare săvârșită de către partea reclamată (lipsă probe de discriminare).

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20, alin.(2), din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu unanimitate de voturi ale membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Aspectele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art.2, alin.1) din OG nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, nu sunt probe concludente care să poată conduce la stabilirea faptei de discriminare.

2. O copie a hotărârii se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și a Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată în data de 04.11.2020 au fost: ADRIAN NICOLAE DIACONU – membru, HORIA GRAMA– membru, MARIA MOȚA– membru, MARIA LAZĂR – membru, HALLER ISTVAN – membru, POPA CLAUDIA SORINA – membru, OLTEANU CĂTĂLINA – membru, CRISTIAN JURA - membru

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din data de 24.03.2020.

**AZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD**

Motivat/redactat: AND/FL

Data: 19.11.2020

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit OG nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și a Legii 554/2004, a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.